

или самоодбрана музичке уметности

Извођење Вивалдијевог „Ил Гарделина” у Етнографском музеју Фото Милена Петровић

упркос свему. Уместо разних димних завеса организаторске, продуцентске, менаџерске и друге важности и лажне незаменљивости, БУНТ има најдубље уверење да је музика визија, позив, мисија, страст, професија, сан и обавеза која се не напушта.

Изгледа да је уметницима, многима међу њима, сасвим досадило да буду малтретирани, да буду у служби бирократије, да буду жртве сталне случајне или намерне замене са естрадом, досадило им је да се на њихов рачун и на рачун уметности, посебно савремене, праве доскочице и збијају шале, да их вређају незнањем и престакулом, да никад не слушају ни шта говоре ни шта раде, да никад нису били њихова публика али о њима причају као да знају

о чему говоре, да их ниподаштавају, претварају у тезгароше а заправо... игноришу.

И... почео је БУНТ, тачно месец дана пошто је пала прва идеја. Почео је фанфарам, блиставим звуком младости и снаге (извођачи момци из Camerata Serbica brass). Током осам дана трајања, БУНТ је исписао неколико уникатних страница самоодбране музичке уметности. Ево неких:

Тренуци супериорног пијанизма и прецизне музичке мисли Дејана Синадиновића (Бетовенова соната). Крхка и стварна снага и лепота флауте Љубише Јовановића (Вивалдијев концерт „Ил Гарделино”). Драмски понори (Вагнерове песме Матилде Везендонк) Катарине Јовановић. Јединствено ониричко искуство и пи-

јано лауте које зауставља дах Едина Карамазова. Од првог до последњег потеза гудалом (у Хумеловој сонати на пример), изузетност виолисте Александра Милошева. Свирао је заједно са поузданом Леном Генц. Последња двојица, Карамазов и Милошев, свирали су своју верзију Шубертове сонате Aggregione са шармом и свежином новог. Последњи ЦД сјајног дуа LP, који је промовисан на Бунтов(н)ом концерту, састављен је од дела следећих композитора: Милоша Ранковића, Ивана Божичевића, Милимира Драшковића и Мирослава Савића, Владимира Пејковића и Божидара Обрадиновића уз додатка Рамба Амадеуса. Све смо их чули онако како су их представили Соња Лончар и Андри-

ја Павловић у неодољивој страсти свирања. Рита Кинка је свирала Листову Игру воде у вили д'Есте тако да је изгледало да се простор напросто сјаји од боја и прелива. Драган Радосављевић, врсни камерни музичар, стао је опет пред београдску публику. Виолончело Сандре Белић разливало се топло, једно, ведро, тамно. Звонки и јасни баршун гласа Анете Илић, све зрелији и дивнији, у Вивалдијевим аријама.

Сасвим посебне тренутке приредили су на БУНТ-у млади, мада већ сасвим зрели уметници: Немања Станковић, Драган Сређојевић. Момци из Camerata Serbica brass ансамбла, из неодољивог квартета кларинета Невски, Трија Агапе, Гуитанеон дуа... И најзад, на крају фестивала, четири савршено различита, непоновљива, раскошна сопрана – Катарина Јовановић, Анета Илић, Људмила Грос Поповић и Виолета Радаковић Пан-

Јосифа, Станојла Рајчића, Александру Ивановић... док је о Ирини Арсикин представљен филм у независној продукцији ауторке Дубравке Стаменковић.

Први пут у Београду ноћ после концерта пружала је онима који су још били гладни музике јам session класичне музике.

Кула на Дунаву, Кула Небојша – место на коме се један број концерата БУНТ-а одржава, већ се показала као сјајно место за „мале” догађаје. Улазни хол, у коме су успешно измешане естетике старог и новог и у коме се звуци савршено акустички разливају, погодује не само тонској слици него и сензибилитету данашњег слушаоца. Нема бине, нема размака између оних што музику изводе и оних што је слушају. Има само заједничког кретања звука и снажног уживања у њему, често засићеног као вољена пара.

Ни Етнографски музеј није кон-

Посебну сценографију концерта у атријуму Етнографског музеја, на моменте напето-контрастну, чиниле су лутке у стакленим витринама, у раскошним етно-костимима из свих наших крајева. Живи људи с једне стране посматрали су лутке са свешћу о прошлости и пролазности, а оне, лутке, као да су подсећале на ванвременост и непролазност

цетовић – разгалиле су и оплемениле публику.

Посебан термин био је одвојен за наступ „Деце за децу”, у недовољно искоришћеној сали АКУД Лола. Можда је деца сувише рано за појединачни осврт, али за групни портрет није: подмладак БУНТ-а био је импресивно добар.

Ништа није савршено на БУНТ-у, осим посвећености музици.

Посебан програм посвећен је великим српским уметницима, извођачима и композиторима који су већ историја. Филмове су уступили телевизије Студио Б и Радио-телевизија Србије, и тако омогућили да поново сретнемо Душана Радића, Мирослава Чангаловића, Оливеру Ђурђевић, Љубицу Марић, Енрика

цетрно место у правом смислу, али његов атријум јесте погодан за музичке догађаје, па је БУНТ и ту нашао своје место. Посебну сценографију, на моменте напето-контрастну, чиниле су лутке у стакленим витринама, лутке мушке и женске, у раскошним етно-костимима из свих наших крајева. Рекло би се да су те две групе – живи људи, учесници концерта и публика с једне стране и фигуре у људској величини, али без лица, с друге стране музејског стакла – у неком чудном, мада парадоксалном складу. Као да су једни другима публика, посматрачи, учесници. Живи људи с једне стране посматрали су лутке са свешћу о прошлости и пролазности, а оне, лутке, као да су подсећале на ванвременост и непролазност. ¶

Ансамбл Студио 6

обrade, већ се намеће питање композиторског виртуозитета: како са најмање могуће музичког материјала постићи највеће могуће дејство и како претворити „мало” у „много”, а бити оригиналан? Тако се и бирају и спроводе најразноврсније редукције и процесирања музичког материјала и музичког времена које он заузима, било да се користе постминималистичке технике репетитивности, полифоније временских трака и пулсирање уситњеног редувантног материјала ниске информационе вредности било да се граде аскетске звучне мрље, линије и скулптуре избушене тишином, са амбијенталним и аналошким „вишком значења” који се довршава у духу слушаоца. Моћ економије и економисања прешла је, из јавне сфере, и у уметност компоновања.

Први концерт Међународне трибине композитора (Дом омладине Београда, 7. новембар) одржао је већ култни пијанистички дуо LP (Соња Лончар и Андрија Павловић) и то на – аналогним синтисајзерима! Био је то не само „искорак у необично” већ и бизарност којој су подлегли како домаћи аутори (духовито ауторско укрштање Б. Обрадиновића и В. Пејковића „Узајамност на делу” и мање успели И. Божичевић „Пролеће мину”) тако и композитори из Ко-

Квартет саксофона „4Saxess”

лумбије, САД, Холандије и Данске (Антонио Кореа, Марк Мелитс, Хуба де Граф, Хил Мејеринг и Ким Хелвер) који су, носталгично обнављајући своје успомене на комерцијалну музику седамдесетих и осамдесетих година прошлог века, писали у духу онога што је био генерацијски звук, наравно уз неопходне корекције накнадно брушених укуса. У том се друштву остарелих рокера нашла и музика Ђерђа Лигетија, у оригиналу писана за чамбало, која је захваљујући LP дуу добила и своју синти-верзију („Hungarian Rock” из 1978. и „Continuum” из 1968). Бизарност ове трансформације угледних и свима познатих композиција светске баштине била је потцртана сазнањем да су, баш у тренуцима када су она настајала у свом оригиналном виду, били конструисани и први синтисајзери. Тако су се у носталгичној аури постмодерног музичког сваштарења на бизаран начин сусрели вршњаци: Лигетијева музика и рокерске аналогне клавијатуре. Концерт је био и професионални изазов за дуо LP пошто је класична пијанистичка техника мало помагала у савлађивању посебних вештина синти-контролера.

Други концерт („Студио 6” Радио Београда, 8. новембар) већином је припао гудачком делу изврсног домаћег ансамбла за

савремену музику „Градилиште” и остварењима Била Дерфелда (САД), Ане Корсун (Украјина), Томе Симакуа (Албанија/Велика Британија), Хикарија Кијаме (Јапан/Белгија) и српских аутора Милоша Заткалика, Станиславе Гајић, Дејана Деспића и Јонела Петроја. „Корачање ка необичном” овде се могло детектовати у два правца: ка нетрадиционалном коришћењу најкласичнијих могућих камерних формација гудачког трија и квартета и ка „коперниканском обрту” који неокласичну музику доајеана Деспића потказује као неприлагођену и непристалу, дакле као „необичну” у односу на своје музичко постокружење. На овом концерту највише снововског занимања за бизарно побудили су Гудачки трио Јапанца Хикарија Кијаме, тешкометална тонска слика, метафора и алегорија хистеричне „упадљиве другости” коју подразумева јапанска реч „отаку”, а потом и две откачене, циничне и трапаве минијатуре из циклуса „Faces” за гудачки квартет Јонела Петроја, које у један исказ увезују фолклорни цитат, суманута глосанда, непрестану политоналност и разлабављену интонацију.

Треће вечери трибине (9. новембар, хол Народне банке Србије) наступили су гости из Словеније, квартет саксофона „4Saxess” и својим програмом повезали три бивше југословенске републике, Словенију, Србију и Македонију. Извели су дела Игора Лундера, Јане Андреевске, Владимира Тошића, Ненада Фиршта, Панде Шахова, Ивана Бркљачића и Анте Гргина. Биле су то већином игре између класичне уметничке музике и цеза, мање успешне уколико је преузимање цез-жаргона било површније и примитивније. Ништа није тако тешко имитирати као добар цез, па је концерт успео захваљујући неколицини остварења која се нису додицала овог жанра. Најинтригантнија је била композиција „Да ли сам соко ил' хук олује” Македонке Јане Андреевске, на ивици амбијенталног звука, веома суптилно изграђена од свега неколико минијатурних елемената музичког језика и синтаксе, а инспирисана Рилкеовим стиховима и Баховом музиком. Такође се издвојила и композиција „Четири темперамента” Ивана Бркљачића, технички вешто написана, веома ефектна и економична. Њена бизарност огледала се и у томе што композитори, када пишу на тему људског карактера, обично насликају властито.

Крај у следећем броју додатка